

CUPRINS

Cuvânt-înainte de Lee Strobel	7
Cum să folosești cartea aceasta	11

1	Ce este credința și cine o are?	13
---	---------------------------------	----

ȘASE CĂI ALE CREDINȚEI

2	Chestionarul privitor la căile credinței	25
3	Calea relativistă: „Adevărul este orice funcționează pentru tine”	33
4	Calea tradițională: „Adevărul este ceea ce ai învățat dintotdeauna”	47
5	Calea autoritară: „Adevărul este ceea ce ți s-a spus că trebuie să crezi”	61
6	Calea intuitivă: „Adevărul este ceea ce simți în inima ta”	81
7	Calea mistică: „Adevărul este ceea ce crezi că ți-a spus Dumnezeu”	97
8	Calea bazată pe dovezi: „Adevărul este ceea ce indică logica și dovezile”	117
9	Evaluarea celor șase căi	135

DOUĂZECI DE SĂGEȚI ALE ADEVĂRULUI

- 10 Modul în care știința și logica indică spre adevărul spiritual 147
- 11 Modul în care dovezile aduse de Biblie indică spre adevărul spiritual 163
- 12 Modul în care istoria și experiența indică spre adevărul spiritual 179

ZECE OBSTACOLE ÎN CALEA CREDINȚEI

- 13 Înlăturarea obstacolele pentru a ajunge la o credință sigură 199
- 14 Găsirea unei credințe sigure 225
- Note 233
- Lecturi suplimentare 249
- Pentru cercetare online 250
- Mulțumiri 252
- Despre autor 253

CUVÂNT-ÎNAINTE

de Lee Strobel, autorul cărților
Pledoarie pentru Cristos și Pledoarie pentru credință

Mi-aș fi dorit ca această carte să fi fost disponibilă în 20 ianuarie 1980.

În acea zi am decis să-mi reevaluez ateismul și să analizez dacă există vreo dovadă convingătoare pentru a crede în Dumnezeu – orice Dumnezeu, indiferent că e Dumnezeul islamului, creștinismului, mormonismului, iudaismului sau chiar mulțimea de zei din hinduism. Impresionat de transformarea soției mele de când a devenit creștină, am luat decizia să-mi folosesc pregătirea în jurnalism și drept (am fost redactorul de afaceri juridice al ziarului Chicago Tribune) pentru a lansa o investigație serioasă asupra chestiunilor spirituale.

Căutarea mea ar fi fost mult mai ușoară dacă aș fi avut atunci acest ghid neprețuit. După cum arată atât de genial Mark Mittelberg, fiecare dintre noi abordăm credința în moduri diferite. Fie că ne dăm seama, fie că nu, suntem influențați de o mulțime de factori, dintre care unii ne pot duce spre adevăr, în timp ce alții pur și simplu ne îndreaptă spre confuzie. Aceste idei mi-ar fi fost extrem de utile în timp ce încercam să aleg singur între convingerile mele spirituale competitive.

Ai norocul – indiferent dacă ești un creștin dedicat sau cineva care abia își începe călătoria descoperirii spirituale – să ai acum acest ghid minunat care să te ajute să străbați câmpul minat al

afirmațiilor conflictuale și contradictorii despre adevăr. Fii sigur că vei descoperi în Mark un prieten atent, empatic și cu discernământ – și unul care, de asemenea, aruncă în mod regulat doze de umor în discuție – în timp ce parcurgi acest proces de deschidere a ochilor și lărgire a inimii spre o credință sigură.

Mai mult decât atât, Mark îți va oferi *motive* pentru o astfel de încredere. Cu o claritate neobișnuită, te va plimba prin domenii diverse precum știința, filozofia, istoria, arheologia, experiența religioasă și dovezi legate de Biblie în timp ce își prezintă cele „douăzeci de săgeți” care indică în mod convingător spre adevărul creștinismului.

Nu mă pot gândi la nimeni care să fie mai potrivit ca Mark pentru a-ți slui ca mentor spiritual. Da, el are scrisori de acreditare academice excelente, obținând o licență în filozofie și religie și fiind mentorat de una dintre cele mai strălucitoare minți din creștinism. Însă, mai mult decât atât, Mark a petrecut ultimele decenii ajutând oamenii să-și găsească o temelie solidă pentru convingerile lor. El trăiește în tranșeele vieții reale, nu într-un turn de fildeş izolat.

În această carte, stilul său este să meargă alături de tine în timp ce cântărești pretențiile de adevăr concurente și ajungi la propriile tale concluzii înspre ce indică în mod convingător dovezile.

După ce am fost prietenul și partenerul de lucrare al lui Mark timp de douăzeci și cinci de ani, pot să atest caracterul său integru, stilul de viață evlavios și dorința sa sinceră de a-i ajuta pe alții în timp ce caută să devină siguri cu privire la adevărul spiritual. Abordarea lui este de a se împrieteni cu tine în timp ce pornești în cea mai interesantă și stimulată călătorie a vieții tale, ajutându-te să afirmi tu însuși care este adevărul.

Aproape în fiecare luni, Mark și cu mine luăm prânzul împreună. Este un obicei pe care l-am început pe când lucram împreună în Chicago, a continuat atunci când am locuit în sudul Californiei și îl avem acum în Colorado, unde locuiesc în prezent ambele noastre familii. Este unul dintre momentele importante ale săptămânii, pentru că învăț tot timpul ceva nou

CUVÂNT-ÎNAINTE

de la el. Vorbim despre lucruri banale și profunde, dar revenim adesea la discuția cum putem ști cu siguranță că credințele noastre spirituale sunt corecte. Un lucru mă uimește: rezervorul adânc de înțelepciune al lui Mark este întotdeauna plin.

Așadar, te rog să îți iei un scaun și să ni te alături. Oriunde te-ai afla în aventura ta spirituală, vei fi încurajat și provocat. Dar, cel mai important, vei pleca cu tot ceea ce ai nevoie pentru a găsi o credință cu adevărat sigură în Isus Cristos.

CUM SĂ FOLOSEȘTI CARTEA ACEASTA

Cu toții credem că lucrurile la care sperăm sunt adevărate. Dar cum putem fi siguri? Cum putem fi siguri că am ales credința corectă și că toate convingerile noastre sunt construite pe o bază solidă de fapte?

De exemplu, dacă ești creștin, cât de sigur ești că credința ta se bazează pe informații de încredere – că este într-adevăr adevărată? Cartea aceasta te va ajuta să răspunzi la această întrebare. Și dacă crezi altceva decât creștinismul, cum îți poți testa credințele pentru a vedea dacă ele se potrivesc cu realitatea? Vom aborda și problema aceasta.

Iată un rezumat al secțiunilor din această carte și cum sunt ele concepute pentru a te sluji:

- În primul rând, există un capitol introductiv care va analiza sensul *credinței* și va examina cine are credință și cum îl afectează. (*Alertă*: toți oamenii sunt afectați!) Apoi, în primul capitol al secțiunii numite „Șase căi ale credinței”, există un chestionar simplu, amuzat de completat, care te va ajuta să descoperi în ce mod abordezi tu credința – cum ai ajuns la convingerile pe care le ai acum.
- În continuare, în restul capitolelor din această secțiune, voi prezenta fiecare dintre căile credinței, câte una în fiecare capitol. Aceasta te va ajuta nu numai să înțelegi mai bine (și poate să-ți consolidezi) abordarea pe care ai

folosit-o pentru a-ți alege credințele, dar și să dobândești înțelepciune cu privire la punctele forte și slăbiciunile fiecăreia dintre cele șase abordări. Lucrul acesta îți poate fi de folos în a-ți arăta cum să-ți fundamentezi mai bine convingerile pe temelia adevărului și te poate ajuta să înțelegi mai bine cum au ajuns prietenii și membrii familiei tale să aibă convingerile pe care le au. La sfârșitul secțiunii există un capitol care te va ajuta să compari și să evaluezi cele șase abordări despre care am discutat.

- După aceea, vom aplica ceea ce am învățat, mai ales legat de cele șase căi ale credinței, analizând „Douăzeci de săgeți ale adevărului” care indică spre adevărul credinței creștine. Acestea vor fi prezentate în trei capitole: primul tratează argumentele din știință și logică, al doilea dovezile legate de Biblie și care susțin Biblia și al treilea informațiile obținute din istorie, precum și din experiența umană. Impactul cumulativ al acestor informații va fi consolidarea încrederii tale în adevărul creștinismului. (Sau, dacă nu ești creștin, te va ajuta să înțelegi logica și dovezile care îl susțin și îți va oferi o mulțime de informații pe care să le studiezi și la care să te gândești.) De asemenea, secțiunea „Douăzeci de săgeți ale adevărului” va servi ca unealtă de referință în viitor, când te vei implica în conversații despre teme ale credinței și vei dori să arunci o privire la aceste argumente prezentate pe scurt.
- În cele din urmă, secțiunea finală, numită „Zece obstacole în calea credinței”, va identifica câteva dintre impediamentele comune care ne blochează în călătoria noastră spre o credință sigură. Vei fi ajutat să descoperi obstacolele pe care trebuie să le depășești în propria viață și să-i înțelegi și să-i încurajezi pe alții cărora le lipsește încrederea în ceea ce cred. Această secțiune se încheie cu o scurtă relatare a modului în care autorul și-a găsit *credința*... și apoi a devenit *sigur* de ea. Mai mult, ea prezintă o viziune a modului în care propria ta credință sigură poate avea impact asupra lumii.

CAPITOLUL 1

CE ESTE CREDINȚA ȘI CINE O ARE?

Și credința este o încredere neclintită în lucrurile nădăjduite,
o puternică încredințare despre lucrurile care nu se văd.

EVREI 11:1

Gândește-te la ziua de azi până în acest moment.

În dimineața aceasta, te-ai sculat și ai mâncat ceva – *prin credință* – având încredere că nimeni nu ți-a otrăvit mâncarea. Poate că te-ai oprit lângă o cafenea și ai avut încredere că persoana din spatele teighelei nu ți-a pus vreo substanță nocivă în porția triplă, cu spumă suplimentară. Ai ajuns la locul de muncă – poate chiar ai luat un lift? – și te-ai așezat pe un scaun de la birou fără să-l testezi mai întâi pentru a vedea dacă este suficient de puternic să te țină. (Aceasta poate fi o activitate foarte periculoasă. Am citit o dată – și știu că e adevărat pentru că a apărut pe Internet – cineva s-a așezat pe ceea ce s-a dovedit a fi un scaun defect; acesta s-a rupt, bărbatul a fost rănit și accidentul a dus la moartea sa! Așadar, pur și simplu nu poți fi prea atent.)

Ai pornit computerul și ai introdus câteva informații confidențiale, chiar dacă știai că cel mai recent virus de pe Internet ți-ar putea deturna informațiile și le-ar putea transmite tuturor persoanelor din agenda ta. În timpul pauzei de prânz ai ieșit la plimbare și te-ai oprit pentru a mângâia câinele unui străin, presupunând că nu vei intra în rândurile celor 4,7 milioane de americani mușcați de un câine în fiecare an (dintre care, în medie, 2 425 necesită îngrijiri medicale în fiecare zi).¹

Apoi, la sfârșitul zilei, ți-ai condus mașina pe drum și te-ai îndreptat spre casă, încrezător (dar de fapt fără să știi) că vreun aspirant NASCAR [NASCAR, acronim de la National Association for Stock Car Auto Racing, este o asociație care gestionează multiple evenimente sportive de curse auto – nota trad.] în vârstă de șaisprezece ani nu se va întrece cu prietenii lui și nu se va îndrepta cu mașina spre tine, rulând cu o viteză extremă de mare.

Fără îndoială – îți trăiești viața prin credință în fiecare zi, chiar în detaliile lumesti. Ce este credința? Definiția mea largă este: *convîngeri și acțiuni care se bazează pe ceva considerat a fi de încredere – chiar în absența unor dovezi absolute.*

Ai crezut că mâncarea este bună, așa că ai mâncat-o; ai avut încredere că scaunul te va ține, așa că te-ai așezat în el; ai avut noroc în trecut cu calculatoare, câinii pe care i-ai întâlnit și naveta spre casă – așadar de ce să nu faci din nou lucrurile acestea? Nu ai avut dovezi sigure că vreunul dintre ele va funcționa, însă șansele păreau să fie în favoarea ta, așa că ai mers înainte. Cu toții facem lucruri similare – în mod obișnuit.

Trăim prin credință nu numai în detaliile mărunte, de zi cu zi ale experiențelor obișnuite, dar și în chestiunile mai importante legate de religie, Dumnezeu și veșnicie. Cu toții adoptăm „convîngeri și acțiuni” legate de aceste domenii, „care se bazează pe ceva considerat a fi de încredere – chiar în absența unor dovezi absolute”. Așadar, dacă ești creștin, te încrezi în învățăturile lui Cristos; dacă ești musulman, te încrezi în învățăturile lui Mohamed; dacă ești budist te încrezi în învățăturile lui Buddha.

Chiar și persoanele nereligioase trăiesc având încredere că convingerile lor nereligioase sunt corecte și că nu se vor

confrunța într-o zi cu un Creator care de fapt a alcătuit o listă cu reguli și cerințe pe care nu le-au respectat.

„Oh, eu nu-mi fac niciodată griji pentru așa ceva”, ar putea spune cineva. Însă această afirmație în sine este o expresie a credinței – credința că e în regulă să nu te preocupe asemenea chestiuni. Tu nu știi că ele sunt lipsite de importanță – doar presupui că ar fi așa. Aceasta face parte din versiunea particulară a credinței nereligioase a acelei persoane.

Chiar și atei cunoscuți precum Richard Dawkins și Sam Harris își trăiesc viața acceptând presupunerea neverificată că nu există Dumnezeu și că opiniile pe care le exprimă ei despre aceste chestiuni îi ajută în cele din urmă pe oameni și nu le fac rău. Ei nu știu sigur că au dreptate – doar *cred* și *acționează* de parcă ar avea dreptate.

De fapt, Dawkins, care este probabil cel mai cunoscut activist pentru ateismul din zilele noastre, a recunoscut recent că este doar „6,9 din șapte” sigur că nu există Dumnezeu, adăugând: „Cred că probabilitatea existenței unui creator supranatural este foarte mică.”² Înainte de aceasta, într-un interviu acordat revistei *Time*, el a recunoscut că „ar putea exista ceva incredibil de grandios și de neînțeles și care ne depășește înțelegerea actuală”.

Biochimistul Francis Collins, care a intervenit în dialog din perspectiva opusă, a replicat: „Acesta este Dumnezeu.” Dawkins a răspuns: „Da. Dar ar putea fi oricare dintr-un miliard de zei. Ar putea fi Dumnezeul marțienilor sau al locuitorilor galaxiei Alfa Centauri. Șansa de a fi un anumit Dumnezeu, Iehova, Dumnezeul lui Isus, este extrem de mică – cel puțin, este sarcina ta să demonstrezi de ce crezi că este acest Dumnezeu.”³

Indiferent dacă șansele sunt mari sau mici, lucrul important pe care trebuie să-l observăm aici este că Dawkins nu este sigur că nu există Dumnezeu – el chiar recunoaște posibilitatea să existe un Dumnezeu. Mai degrabă, el acceptă prin credință că nu există Dumnezeu și continuă cu obiceiul lui de a desconsidera credința oamenilor în Dumnezeu și de a scrie cărți precum *The God Delusion* [cartea a fost publicată de Editura Curtea Veche sub titlul *Dumnezeu, o amăgire*].

Sunt sigur că Dawkins ar susține că deducția sa este una educată, susținută de preponderența dovezilor. Dar chiar dacă s-ar dovedi că are dreptate (pun pariu pe viața mea că nu se va întâmpla așa), aceasta nu ar schimba faptul că concluzia lui este o credință pe care o susține în absența unor dovezi reale. Cu alte cuvinte, este o concluzie care i se pare a fi corectă, pe baza datelor pe care a fost dispus să le examineze – însă una care nu poate fi cunoscută cu certitudine.

Pur și simplu așa este viața. *Cu toții trăim bazându-ne pe o formă de credință, credem în ceva.* Aceasta ne conduce la întrebarea centrală a acestei cărți: Este credința noastră una întemeiată? Este o credință înțeleaptă? Este o credință care are sens și este susținută de fapte? Una care funcționează în viața reală și merită să te bazezi pe ea?

Mai personal, este credința ta una la care ai reflectat cu adevărat și pe care ai ales-o deliberat – sau doar ai ajuns să o ai la un moment dat în viață? Este o credință de care poți fi cu adevărat sigur?

Când am mers la facultate, am ajuns la înțelegerea dureroasă că ajunseseam într-un mod destul de pasiv să am credință. Am crescut crezând în Isus, încrezându-mă în Biblie și acceptând că biserica era purtătoarea adevărului lui Dumnezeu. Aveam o încredere nesusținută de argumente în adevărul tuturor acestor afirmații.

Apoi m-am înscris la un curs de filozofie. Profesorul meu, un om religios cu o diplomă primită de la seminar radical liberal, părea încântat să demonteze ceea ce el considera a fi credințele simpliste ale multor studenți creștini de-ai lui – și m-am simțit una dintre țintele sale preferate. El ne semnala probleme legate de Biblie, de ceea ce el numea „concepții tradiționale despre Dumnezeu” și de restul lucrurilor care fusesem învățat. Atacul său intelectual m-a trezit și m-a făcut să mă confrunt cu faptul că am acceptat un sistem de credințe pe care abia îl înțelegeam și pe care nu-l analizasem critic niciodată. Încrederea mea superficială a dispărut repede.

Nesțind cum să răspund, m-am dus la biserica mea să

primesc ajutor – dar trebuie să recunosc că încercările mele inițiale de a obține răspunsuri de la unii lideri au fost destul de descurajante. De exemplu, am spus unuia dintre învățătorii mei de la Școala duminicală pentru adulți că credința îmi era atacată la facultate și că aveam nevoie de o înțelegere mai profundă nu doar a credinței mele, dar și a motivelor pentru care consideram că ea este corectă.

Am întrebat: „Cum știm că Biblia este într-adevăr adevărată și că ea este de fapt Cuvântul lui Dumnezeu?” Nu voi uita niciodată răspunsul lui.

„Oh, este ușor”, a răspuns el. „Spune chiar aici în Noul Testament că «Toată Scriptura este însoțită de Dumnezeu și de folos ca să învețe, să mustre, să îndrepte, să dea înțelepciune în neprihănire».”⁴

„Da, știu versetul acesta... dar de unde știm că ceea ce spune Noul Testament este adevărat?” i-am replicat.

„Pentru că spune că este adevărat,” a răspuns el, „și este Cuvântul lui Dumnezeu”!

„Dar chiar aceasta este întrebarea la care încercăm să răspundem”, i-am răspuns. „De unde știm că este într-adevăr Cuvântul lui Dumnezeu? Dacă tot ceea ce faceți este să apelați la afirmațiile Bibliei pentru a demonstra că Biblia este adevărată, atunci sunteți vinovat de raționament circular și nu ați dovedit nimic.”

M-a privit cu o privire care i-a trădat suspiciunea că m-am scufundat rapid în nisipurile mișcătoare ale scepticismului – sau că am devenit deja de fapt un necredincios – și apoi, respirând adânc, a mai făcut o încercare: „Trebuie să înțelegi că nu există o autoritate mai mare decât revelația lui Dumnezeu. Dacă Dumnezeu spune că Biblia este adevărată, atunci poți să îți bazezi viața pe ea.”

„Bine”, i-am răspuns obosit, „dar de unde știți că Dumnezeu este într-adevăr Cel care vorbește aici? Multe cărți religioase pretind a fi cuvintele lui Dumnezeu – precum Coranul și Cartea lui Mormon... dar dumneavoastră nu credeți cărțile acelea, nu-i așa?”

„Bineînțeles că nu, dar motivul este că”, a replicat el triumfător, „acele cărți nu sunt Cuvântul lui Dumnezeu”!

În acel moment, m-am simțit ca Indiana Jones în acea scenă infamă din *Raiders of the Lost Ark*, unde în sfârșit acesta se satură să se lupte cu adversarul său folosind sabia, și își scoate pistolul și-l împușcă pe tip. Bineînțeles că glumesc (cel puțin acum glumesc) – nu aș împușca niciodată pe nimeni! Însă devenea tot mai clar că logica nu avea să mă ducă mai departe în această conversație. Așa că, în cele din urmă, a trebuit să renunț – deși am rămas cu aceleași întrebări chinuitoare în mintea mea.

Sunt bucuros să spun că, la scurtă vreme după aceea, am găsit alți învățători și cărți care s-au dovedit a-mi fi mult mai de folos. Voi reveni la experiența mea mai târziu, însă această discuție exasperantă și altele similare m-au ajutat să pricep că oamenii au tot felul de idei religioase – indiferent că sunt corecte sau greșite – din tot felul de motive superficiale și aparent nefondate. Am decis atunci și acolo că, indiferent ce credința voi adopta în final, concluziile mele se vor baza pe criterii mai solide decât cele pe care le aveau unii dintre profesorii mei.



Acum câțiva ani mi-am cumpărat o bicicletă montană nouă. S-ar putea să nu ți se pară mare lucru, însă pentru mine a fost un eveniment important, deoarece nu mai locuiam în Vestul mijlociu, unde cea mai mare parte din „ciclismul meu de munte” se asemana mai mult cu un „ciclism de preerie” – fără munți sau chiar dealuri serioase. În acea vreme locuiam la poalele Munților Santa Ana din California și am decis să studiez oferta și să investesc în cele din urmă într-o bicicletă de munte serioasă, cu suspensie completă. Așa că m-am abonat la revista *Mountain Bike Action*, am căutat informații online și am început să citesc tot felul de recenzii și articole.

Știam că îmi doream o bicicletă care să fie ușoară, dar, de asemenea, extrem de rezistentă. Așa că am studiat aspectele pro și contra ale diferitele opțiuni pentru materialul cadrului,

printre care oțel, aluminiu, titan și fibră de carbon. Această ultimă opțiune părea cea mai puțin probabilă alegere, cel puțin la început, pentru că plănuiam să fac câteva trasee serioase – cu pietre mari, viraje scurte și multe obstacole – și a-mi încredința siguranța unui gen de sticlă sintetică nouă sau plastic nou sau orice altceva pur și simplu nu mi se părea o idee bună.

Însă am continuat să citesc și să cercetez, am căutat pe Google și am vorbit cu fiecare expert care își făcea timp să discute cu mine. Ghici ce am aflat? Fibra de carbon este mai rezistentă ca aluminiul sau oțelul și chiar mai ușoară decât titanul. Este scumpă, dar oferă o combinație excelentă de durabilitate și greutate – și arată minunat.

După cum probabil ți-ai dat seama, am sfârșit prin a-mi cumpăra o bicicletă montană din fibră de carbon. După luni de cercetare, am cumpărat cel mai bun cadru care era disponibil. De asemenea, am studiat, am citit recenzii și am primit sfaturi de specialitate pentru fiecare dintre componentele care trebuiau puse pe cadru, inclusiv furcă, suspensie spate, manivelă, descarceratoare, schimbătoare de viteza, frâne (frâne cu disc hidraulic, atât pe spate, cât și pe față), ghidon, tijă, șa, seturi de roți, pneuri – chiar am petrecut mult timp citind despre cele mai bune pedale și pantofi.

Rezultatul este că acum am o bicicletă cu care îmi place să mă plimb și care m-a slujit foarte bine, atât în perioada când am locuit în California, cât și acum când locuiesc la poalele Munților Stâncoși Colorado. (Sincer, cred că este cea mai grozavă bicicletă de pe planetă. Ar trebui să fie – am plătit prețul unei motociclete, însă am o bicicletă fără motor. Mai rău, *eu* sunt motorul.)

De ce vă explic toate acestea? Pentru a sublinia un lucru important: mulți dintre noi petrecem mai mult timp cercetând, discutând și căutând sfaturi înțelepte cu privire la decizii de importanță mică sau moderată – cum ar fi ce bicicletă să cumpăr, ce mașină sau SUV să conduc, ce haine să port, ce arbuști sau flori să plantez, la ce universitate să merg sau (completează spațiul liber) – decât petrecem pe teme extrem de importante precum ce credem despre Dumnezeu, cum răspundem la

afirmațiile lui Isus și la învățătura Bibliei sau unde ne vom petrece veșnicia. Ne-am inversat prioritățile!

Serios, nu crezi că merită să-ți petreci un timp important reflectând asupra credinței tale? Dacă ești creștin, sunt optimist că procedând așa îți vei întări convingerile și vei avea o credință mai puternică care va rezista mai bine provocărilor profesorilor cinici, rudelor nereligioase și prietenilor sceptici. Dacă ai o altă credință sau nu ai nicio religie, sunt convins că vei avea mult de câștigat și puțin de pierdut. Indiferent de rezultat, energia consumată reflectând asupra acestor probleme te va ajuta să-ți aprofundezi convingerile despre lucrurile sau persoanele în care te încrezi... și s-ar putea să descoperi câteva adevăruri interesante în acest proces.

Lasă-mă să fiu alături de tine. Scopul meu este să te ajut să decizi în ce credințe despre Dumnezeu și viața ta spirituală te poți încrede— despre aceasta vom discuta în cea de-a doua secțiune a cărții, în timp ce vom analiza ceea ce eu numesc „Douăzeci de săgeți ale adevărului”. Însă înainte de aceasta, în prima secțiune care urmează acestui capitol introductiv, vreau să te ajut să reflectezi la un aspect pe care majoritatea oamenilor îl trec cu vederea: *Care e abordarea ta pentru a decide ceea ce crezi că este cel mai util?* Întrebarea aceasta este esențială, deoarece metoda (sau metodele) pe care le folosim pentru a decide ce să credem are o influență imensă asupra a ceea ce vom crede, cât și siguranța pe care o avem în convingerile noastre. Așadar, trebuie nu numai să reflectezi la lucrurile în care ce îți pui credința, dar și să faci un pas în spate și să meditezi ce anume crezi despre ele.⁵

Pentru a ilustra importanța acestui lucru, permite-mi să mă întorc la exemplul meu cu bicicleta montană. Aș fi putut să-mi aleg bicicleta în multe moduri. Aș fi putut spune: „Trebuie să fie roșie” – și apoi să plec cu prima bicicletă care se potrivea acelui criteriu. Însă s-ar fi putut dovedi a fi o bicicletă roșie îngrozitoare. Sau aș fi putut spune: „Trebuie să fie făcută în SUA” – dar există atât biciclete bune, cât și biciclete proaste făcute în SUA, așa că și această abordare m-ar fi putut conduce într-o direcție greșită. Sau aș fi putut decide să aleg bicicleta care îmi